

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Introdución a Economía		Código	662G01002
Titulación	Grao en Turismo			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Fernández Fernández, Javier Luis	Correo electrónico	javier.fernandez4@udc.es	
Profesorado	Fernández Fernández, Javier Luis	Correo electrónico	javier.fernandez4@udc.es	
Web	javier.fernandez4@udc.es			
Descrición xeral	O alumno ao longo do cuatrimestre adquirirá uns coñecementos de Economía que lle permitan encarar con éxito diferentes etapas. Logrará unha base suficiente para enfrontarse a materias afíns que, ao longo da carreira, deberá superar; entenderá os mecanismos do ámbito económico, dotándoo dun maior horizonte de visión respecto á problemática económica do país			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos. Mantéñense os mesmos contidos. 2. Metodoloxías * Metodoloxías de ensino que se manteñen. Mantéñense clases maxistras, seminarios, traballos supervisados e titorías. * Metodoloxías de ensino que se modifican. Os alumnos da modalidade en liña serán seguidos do tema a través de equipos, Moodle e correo electrónico. 3. Mecanismos de atención personalizada aos estudantes. Todos os estudantes serán atendidos por correo electrónico, equipos e moodle. Estes mesmos mecanismos empregaranse para servir en liña aos estudantes. 4. Modificacións na avaliación. Os estudantes serán avaliados tal e como aparece na guía docente, distribuíndo a parte de asistencia entre o exame final e o traballo. Para superar o curso, debes facer o traballo e aprobar o exame, así como participar nas actividades e debates que se propoñen. Na segunda oportunidade haberá unha proba final que será o 100% da nota final. Os estudantes en liña terán que facer un traballo e un exame final para aprobar o curso. Para aprobar o curso, deben facer o traballo e aprobar o exame, así como participar nas actividades e debates que se propoñen. Na segunda oportunidade haberá unha proba que será o 100% da nota final. * Observacións da avaliación: os estudantes que non presenten traballo obrigatorio non poderán facer o exame. Na modalidade en liña, é obrigatorio presentar o traballo para facer o exame. 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía. Non se realizan cambios.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Comprender os principios do turismo: a súa dimensión espacial, social, cultural, política, laboral e económica.
A2	Analizar a dimensión económica do turismo.
A7	Recoñecer os principais axentes turísticos.
A23	Analizar os impactos xerados polo turismo.
A24	Utilizar e analizar as tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) nos distintos ámbitos do sector turístico.

A26	Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións turísticas.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecementos básicos da Ciencia Económica	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A7	B3	C3
	A23	B4	C4
	A24	B5	C5
	A26	B6	C6
		B7	C7
			C8
Análisis de problemas macroeconómicos	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A7	B3	C3
	A23	B4	C4
	A24	B5	C5
	A26	B6	C6
		B7	C7
			C8
Capacidad de resolver problemas macroeconómicos	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A7	B3	C3
	A23	B4	C4
	A24	B5	C5
	A26	B6	C6
		B7	C7
			C8

Capacidad para pensar en términos económicos	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A7	B3	C3
	A23	B4	C4
	A24	B5	C5
	A26	B6	C6
		B7	C7
			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1: OS FUNDAMENTOS DA ECONOMÍA	1.1 - Escasez e Eficacia. 1.2 - Microeconomía e Macroeconomía. 1.3 - Os tres problemas de organización económica: economía de mercado, economía autoritaria e economía mixta. 1.4 - A fronteira das posibilidades de produción. 1.5 - A competencia perfecta e a competencia imperfecta.
TEMA 2: OS ELEMENTOS BÁSICOS DA OFERTA E A DEMANDA	2.1 ? A inestabilidade dos mercados. 2.2 ? A demanda. 2.3 ? A oferta. 2.4 ? O equilibrio da oferta e a demanda.
TEMA 3: APLICACIONES DA OFERTA E A DEMANDA	3.1 ? A elasticidade-precio da demanda. 3.2 ? Elasticidade e ingreso. 3.3 ? A elasticidade-precio da oferta. 3.4 ? A influencia dos impostos no precio e na cantidade. 3.5 ? Precios mínimos e precios máximos. 3.6 ? Os mercados turísticos e a intervención do Sector Público
TEMA 4: A DEMANDA E A CONDUCTA DO CONSUMIDOR	4.1 ? A teoría da utilidade. 4.2 ? O efecto substitución e o efecto renda. 4.3 ? Da demanda individual a demanda do mercado. 4.4 ? Análise geométrica do equilibrio do consumidor.
TEMA 5: DECISIONS DE OFERTA	5.1 ? Teoría da produción e dos produtos marxinais. 5.1.1 ? Conceptos básicos. 5.1.2 ? Rendimentos de escala. 5.1.3 ? O curto e o longo prazo. 5.1.4 ? O cambio tecnolóxico. 5.2 ? Análise económicos dos costes. 5.2.1 ? O coste total: fixo e variable. 5.2.2 ? O coste marXinal. 5.2.3 ? O coste medio. 5.2.4 ? A relación entre a produción e os costes. 5.3 ? Os costes de oportunidade.
TEMA 6: A CONDUCTA DOS MERCADOS PERFECTAMENTE COMPETITIVOS	6.1 ? As formas da competencia: a competencia perfecta. 6.2 ? A conducta da empresa perfectamente competitiva. 6.3 ? A eficiencia dos mercados competitivos.

TEMA 7: A COMPETENCIA IMPERFECTA	7.1 ? Patróns da competencia imperfecta. 7.2 ? O monopolio. 7.2.1 ? Concepto e características do monopolio. 7.2.2 ? Equilibrio no mercado monopolístico. 7.3 ? O oligopolio e a competencia monopolística. 7.3.1 ? Concepto e características. 7.3.2 ? A competencia monopolística.
TEMA 8: O MERCADO DE TRABAJO	8.1 ? Fundamentos da determinación dos salarios. 8.2 ? A demanda de traballo. 8.3 ? A oferta de traballo. 8.4 ? A determinación do equilibrio no mercado de traballo: diferenzas salariais.
TEMA 9: VISIÓN PANORÁMICA DA MACROECONOMÍA	9.1 ? A política macroeconómica. 9.2 ? A instrumentalización da política macroeconómica. 9.3 ? O Produto Nacional Bruto (PNB).

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4	8	12
Sesión maxistral	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	30	30	60
Traballos tutelados	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4	8	12
Proba mixta	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	20	22
Seminario	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	20	20	40
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Analizaranse distintos casos que teñan unha vinculación directa coa materia e que estean de actualidade. Os soportes utilizados serán preferentemente prensa e revistas especializadas. No modo on line solicitaranse aos estudantes a través de equipos ou moodle diferentes casos prácticos para resolver.

Sesión maxistral	Exposición teórica da materia, cunha participación activa do alumno. Durante a clase resolveranse as dúbidas que teña o alumno durante a exposición. No modo en line, os distintos temas serán expostos aos estudantes a través de Teams no horario establecido.
Traballos tutelados	Realizaranse traballos por grupos con algún dos temas expostos, prestando especial atención á actualidade económica. Na modalidade on linea realizarase un traballo supervisado que terán que expoñer a través de Teams ou Moodle.
Proba mixta	Exame final da materia orientado á avaliación do alumno. A proba consiste nun exame cunha parte teórica, práctica e tipo test. Na modalidade on line, propónse un exame a través de Moodle que avaliará o coñecemento dos estudantes.
Seminario	Realizaranse reunións por grupos, onde se expoñerán distintos puntos da materia. Na modalidade on line, resolveranse as dúbidas de que os estudantes da materia ou se exporán casos prácticos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Estudo de casos Traballos tutelados Seminario	A atención personalizada será a presenza do alumno directamente co profesor. Está presenza ten carácter obrigatorio. A forma e o momento en que se desenvolvan as distintas metodoloxías, indicárase ao longo do curso, segundo o plan de traballo da materia. Sesión Maxistral: Clases maxistras dos aspectos máis importantes de cada tema e resolución de dúbidas que poidesen xurdir ao preparar o tema. Estudo de casos: Realización de casos prácticos que estean de actualidade. O profesor propoñerá un tema, que os alumnos deben buscar información, e formularanse en clase as distintas posicións. Traballos tutelados: Realización e exposición de traballos por parte do alumno. Os traballos faranse por grupos de 3 alumnos máximo. No caso da modalidade on line, os estudantes serán atendidos a través de Teams, Moodle e correo electrónico. Resolveranse as dúbidas que poidan xurdir.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Asistencia a clase. Tenderase en conta a participación e a actitude do alumno na asignatura.	10
Estudo de casos	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Coñecemento do tema a tratar. Forma de exposición.	10
Traballos tutelados	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Utilización de referencias e datos actuais. Exposición.	20

Proba mixta	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	O examen consta de 3 partes: Teórica Práctica Test	50
Seminario	A1 A2 A7 A23 A24 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Asistencia a los mismos, y a los distintos problemas que se planteen.	10

Observacións avaliación

En canto á participación

do alumno na materia considéranse 2 opcións. a) Que o alumno asiste e participe nas actividades de clase (igual ou superior a un 85%).

Avaliaráselle polos traballos en grupo e un exame final, tal e como se describe na avaliación. b) Que o alumno non

asista ou participe nas actividades de clase (inferior a un 85%).

Avaliaráselle por un único exame final, sen opción a realizar traballos.

No caso dun alumno con dedicación parcial, evaluarase cun examen final, sin ter que facer os traballos e as actividades do curso.

No caso da modalidade on line, terase en conta o seguimento por parte do alumno da materia (10%), o traballo supervisado (40%) e o exame proposto (50%). Na segunda convocatoria só se terá en conta un exame (100%).

Fontes de información

Bibliografía básica

- Rey Graña, Carlota (). ?Economía del Turismo?. . AHG Ed.
- Castejón Montijano, Rafael (). ?Introducción a la Economía para Turismo?. . Ed. Prentice Hall
- Mochón, Francisco (). ?Principios de Economía?. . Mc Graw Hill Ed

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía do Turismo/662111514

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O alumno, se é posible, debe

realizar cursos, seminarios, conferencias... que teñan unha vinculación

coa materia que lle sirva para ter maior coñecemento, e estar actualizado sobre a materia.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías